

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2016 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През първото тримесечие на 2016 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2.9% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.7% спрямо четвъртото тримесечие на 2015 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за първото тримесечие на 2016 г. са подготвени в срок от 43 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за първото тримесечие на 2016 г. на 7 юни 2016 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2016 г. БВП в номинално изражение достига 17 926 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2016 г. е 15 207 млн. лева.

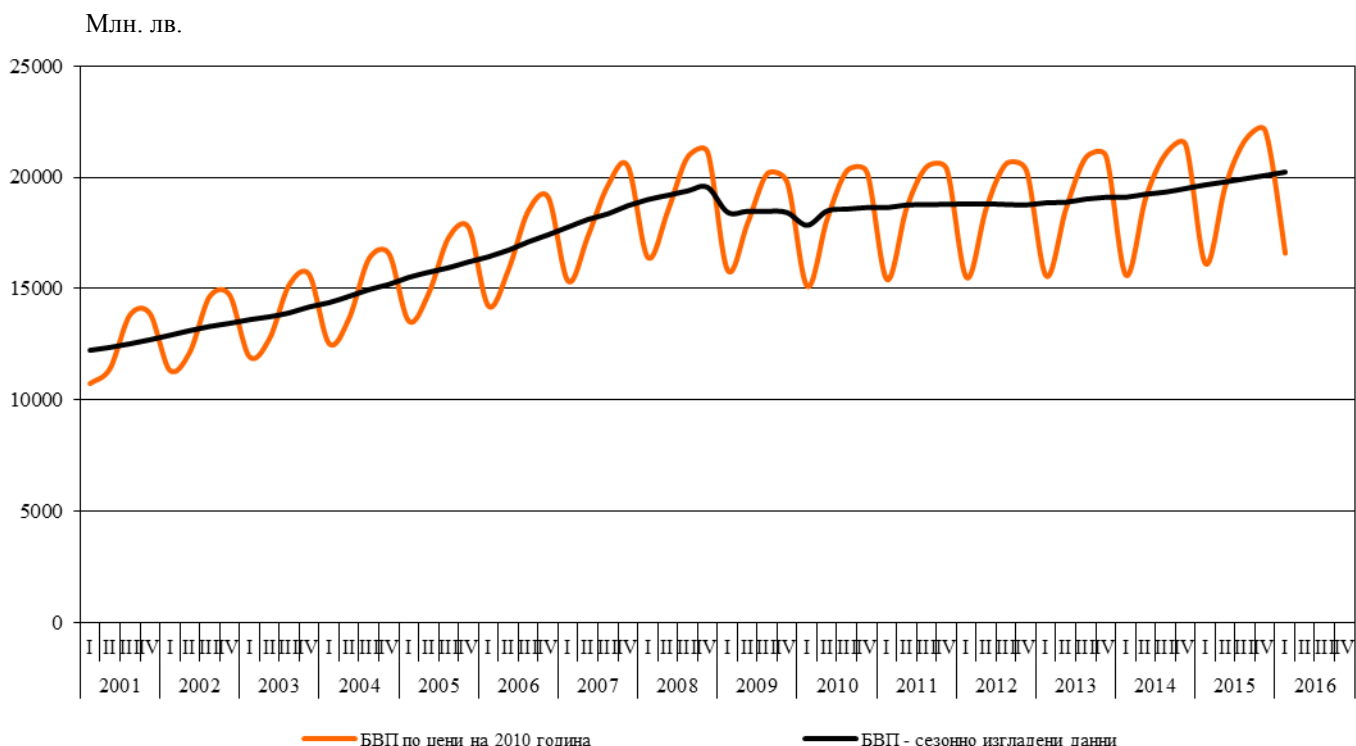
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (85.2%), което в стойностно изражение възлиза на 15 268 млн. лева. През първото тримесечие на 2016 г. бруто капиталобразуването е 2 839 млн. лв. и заема 15.8% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates”.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2016 г. по средногодишни цени на 2010 година

Тримесечни изменения

През първото тримесечие на 2016 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2015 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.7% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.9%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2016 г. принос за регистрирания икономически растеж има крайното потребление - с 0.5%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти.

Годишни изменения

През първото тримесечие на 2016 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 2.9% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 2.5%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 2.4%. Бруто образуването на основен капитал отчита намаление през първото тримесечие на 2016 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година с 3.9%. Износът и вносът на стоки и услуги намаляват съответно с 0.3 и 2.8%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2016 година¹
(Експресни оценки)

		Първо тримесечие на 2016 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност:	15207.0	84.8
2	Корективи	2719.3	15.2
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6 + 9)	17926.3	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	15268.2	85.2
5	Бруто капиталобразуване	2838.7	15.8
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	-180.6	-1.0
7	Износ на стоки и услуги	12143.0	67.7
8	Внос на стоки и услуги	12323.6	68.7
9	Статистическа разлика	0.0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

	Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
	II 2015	III 2015	IV 2015	I 2016	II 2015	III 2015	IV 2015	I 2016
1 Брутна добавена стойност	0.5	0.4	0.6	0.9	1.5	1.8	1.5	2.5
2 Корективи	0.7	2.8	1.4	-1.7	9.7	12.2	12.6	3.3
3 Брутен вътрешен продукт	0.7	0.7	0.7	0.7	2.9	3.1	3.0	2.9
4 Крайно потребление	0.5	0.8	0.6	0.5	-0.1	1.2	1.9	2.4
5 Бруто капиталобразуване	.	.	.	.	.	.	.	.
в т.ч. бруто образуване на основен капитал	1.0	-0.3	-1.1	-3.6	1.3	1.4	0.9	-3.9
6 Външнотърговско салдо	.	.	.	.	.	.	.	.
7 Износ на стоки и услуги	-3.1	-2.0	5.3	-0.4	6.8	5.4	6.0	-0.3
8 Внос на стоки и услуги	-3.2	-0.9	3.8	-2.4	5.0	2.6	4.0	-2.8
9 Статистическа разлика	.	.	.	.	.	.	.	.

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.